

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Dr. NEMEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

A gyorsvonatok reformja

Debrecen, július 4.

A munkapárt és kormánya a nemzeti munka jegyében s a népjólét érdekében kezdte és folytatja működését. már első bemutatkozásakor ez a szellem vonult át a képviselőház előtt vázolt programján. Az államgazdagság fejlesztésére s a jogrend kiépítésére törekvő terveit szociális irányu reformeszmék egészítették ki az egész vonalon, melynek célja a közszellem nevelése ahoz a színvonalhoz, hogy az egészséges modern demokrácia a művelt világban ma mindenütt áll.

Ebből a gondolatkörből sarjadt ki az a legújabb szándék, hogy a magyar államvasutak gyorsvonatai harmadik osztályu kocsikkal szereltesenek föl már a téli menetrendben. Beöthy László kereskedelmi miniszter most adta ki róla az előkészítő rendeletet, melyet a végrehajtási intézkedések egész sora fog követni mihamarabb.

Ne kicsinyelje senki ezt a részletmunkát, mely magasabb szempontból nézve is egy átgondolt nagystilű kormányzati rendszer kisugárzó műve. Speciálisan a vasuti politika s a forgalmi érdekek irányában pedig elsőrendű jelentősége van: javít a relációkon és előbbre viszi az utazó közönség érdekeit.

Allamvasutaink Baross minisztersége óta általában demokratikus értelemben, a népmasszákat szolgálatára voltak berendezve. Az olcsó zóna-díjszabás azt célozta, hogy e vonalakon mentül többen utazhassanak s az élénkülő emberforgalom úgy hasson a nemzeti közszellemre, mint a gyors anyagcsere hat az egészséges testi szervezetre. De volt e rendszerben egy kivételes osztály-arisztokratikus vonás, szép séghiba és szakatura gyanánt: kizárta gyorsvonatairól a szegényebb néprétegeket intézményesen, mikor kikapcsolta onnét a harmadik osztályu kocsikat.

Vannak hozzá mentségek. Ilyen a gyorsjáratu alkalmas omnibusz-kocsik hiánya, a gyors-mozdonyok kocsiterhének csökkentésével járó előnyök s a menetesség biztosítása. De a főök, mely harmadosztályu gyorsvonati kocsik ellen döntött, kétségkívül a mérsékelt díjszabás volt, mely mindenkinek megkönnyítette rendes vonatokon az utazást, sürgős esetekben pedig lehetővé tette a szegénységnek is, hogy az olcsó gyorsvonatok második kocsiosztályához hozzáférjen.

Az életfejemények s a gyakorlati tapasztalás azonban kezdték e rendszert fölborítani. Az utazó közönség tömegei felülmúlták a vasutak teljesítő képességét, valamennyi vonat tulzsufaltságban szenvedett, forgalmi zavarok támadtak s a hálózat üzeme nem hozta meg az államnak azt a jövedékét, mely a befektetési tőke után járna. Pénzügyi és forgalmi okok tették szükségessé azt a már életbeléptetett tarifaemlést államvasutainknál, melyre a kereskedelmi kormány nemrég tökéltelte el magát.

Károsodni az utazó közönség bizonynyal nem fog. A tarifakülönbözetből egyes utasra oly csekélység esik, hogy alig érzi meg; az emelkedő hozadékból pedig fedezetet kap az állam oly vasutüzemi beruházásokhoz, melyek a forgalom érdekeit, a pontos lebonyolítást biztosítják s ez előny minden utasra egyaránt kijut.

De a kormány a tarifaemléssel kapcsolatba hozta a gyorsvonati omnibuszkocsik alkalmazását is: rábocsátja a harmadosztályu utasokat a gyorsvonatokra s ezzel lényegesen olcsóbbá teszi, a szegény néposztály számára pedig megkönnyíti a gyorsvonatokon való utazást.

Hogy ez mit jelent korunkban, hol a gyors tempónak minden életviszonyra nézve csaknem principális fontossága van: fölösleges fejtegetnünk. Annál becsesebb az érték, amit ily módon szegényebb néposztályaink a kormánytól épp a tarifaemlést idején kapnak: ez az időnyereség haszna előnyös feltételek alatt, mint a melyeket a régi tarifák a másodosztályu gyorsvonati kocsikon nyújthattak.

A gyors utazás lehetősége nem köttetik többé osztálykülönbségekhez, a harmadikosztály kizárásával. Maradnak ugyan különbségek a gyorsvonati osztályok közt, hisz ezek elenyészte a vasut kommunizálására vezetne, de megszűnik a gyorsvonat exkluzív lenni, alkalmazkodik a harmadrendű jövedelmek igényeihez, fölveszi őket, férőhelyet biztosít nekik viszonylag jutányosan.

Ez intézkedéssel teljessé lesz az államvasuti intézmény demokratikus berendezése.

Hazai Samu az olimpiádon. Stockholm-ból táviratozzák: Hazai Samu magyar honvédelmi miniszter ma az olimpiai versenyekekre ideérkezett.

Beöthy László Bécsben. Bécsből táviratozzák: Beöthy László kereskedelmi miniszter ma reggel 8 órakor Budapestről Bécsbe érkezett.

Debrecen júniusban

A közigazgatási bizottság ülése.

Ma délután három órakor tartotta meg Debrecen város közigazgatási bizottsága július havi ülését, amelyen a közigazgatás ágainak vezetői a június havi eseményekről és közigazgatási állapotról számoltak be. A betérjlesztett jelentéseket a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Az ülésen jelen voltak *Domahidy* Elemér főispán elnökle alatt Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyző, Varga Károly árvaszéki elnökhelyettes, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató, Magoss György dr. főügyész, Csánky Viktor kir. tanácsos, tanfelügyelő, Aczél Géza főmérnök, Bacsó Dezső, Márk Endre udvari tanácsos, Zöld József jegyző.

Közbiztonság.

Kovács József polgármester bejelentette, hogy a rendőrség letartóztatott 198 egyént, a városból eltoloncoltatott 95 egyént. Kiadott a rendőrség 47 iparendelést s 161 munkakönyvet. A katonai létszám volt: cs. és kir. közös hadseregnél 1213 ember, 390 ló, mint átkelő beszállásoltatott 8 tábornok, 7 törzs, 14 főtiszt, 570 ember, 70 ló.

Egészségügy.

Tüdős Kálmán dr. főorvos jelentése szerint június hóban az egészségügyi viszonyok rosszabbodtak, mert a gyermekek közt a forróság miatt bélfurug lépett föl. A halottak száma 201 volt. Előfordult roncóló toroklob 5, vörheny 19, számarhurut 48, kanvaró 49, gyermekági láz 1, fültömrigylob 8, hasihagymáz 1, bárányhimlő 7, trachoma 3 esetben, halála! végződött 2 számarhurut, 2 vörheny, 3 hasihagymáz.

A piac és egyéb közegészségügyi vizsgálatok fokozott eréllyel folytak. A rendőrhatalóság és tisztis orvosok elismerésre méltó buzgalommal működtek, de mindinkább érezhető, hogy az érvényben álló közegészségügyi szabályrendelet már elavult. A köztisztaság türethető, azonban a vízvezetési hálózat elhelyezési munkálatai ennek fentartását nagyon megnehezítik, de remélhető, hogy e munkák a jövő hó folyamán befejezést nyernek.

Született 133 fi, 126 nő, meghalt 106 fi, 95 nő, a szaporodás tehát 39 = 15.27 százalék.

Nevezetes halálokok voltak a heveny ragályos betegségek 7, gümőkór 31, rák 7, göröcsök 20, bélfurug 27, erőszakos halál 5. A közkórházban ápoltak 363 beteget. A mentők 103 esetben működtek.

Iskolaiügyek.

Csánky Viktor dr. kir. tanácsos tanfelügyelő bejelentette: a kultuszminiszter részére hat heti szabadságidőt engedélyezett július hó 15-től, helyettesítésével Lacák Kálmánt bizta meg. A debreceni tanítóárvaaháznál folyt építkezésnél teljesített betonmunka-

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sörcsapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kitűnő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zenecstély.

kékre 1127 korona 15 fillért utalványozott, Varga Béla tanítónak lakbér-államsegélyt utalványozott, az országos tanítói árvaháznál segéd árvaatyává Mikita István, segéd árvaanyának Hegyi Máriát nevezte ki. A kiegészítő iskola rossz, ahelyett újról kell gondoskodni a városnak. A tanyai iskolát meglátogatták, a vizsgák meg voltak. A tanfelügyelőség részt vett több debreceni iskola vizsgáján is.

Adózás.

Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hóban beírt állami adóban 86427 korona 16 fillér, hadmenetességi díjban 1228 korona 93 fillér, bélyegjövődékben 66323 korona 51 fillér, jogilletékben 73727 korona 73 fillér, díjjövődékben 2089 korona 62 fillér, dohányjövődékben 193329 korona 10 fillér, határvámjövődékben 29168 korona 30 fillér, fogyasztási és italadóban 27083 korona 33 fillér. Időleges házádomen-tességet tíz esetben állapítottak meg.

A rendőrség átszervezése

Rendőrtisztviselők értekezlete.

Annak a nagyszabású tervezetnek a megvitatására, melyet Rostás István rendőrfőkapitány a rendőrség átszervezése érdekében alkotott és terjeszt a tanács elé, tegnap délután összeültek a debreceni rendőrkapitányság tisztviselői. Az értekezlet a késő esti órákban nyult be. Pontról pontra tárgyalták az új átszervezési javaslatot, melyet egészében modernnek, célirányosnak és szükségesnek tartanak, hogy a város élet és vagyonbiztonsága kellőleg és eredményesen megóvassék.

Főleg a rendőrlegénység létszámemelését tartják a tisztviselők elodázhatalannak. Mert a mai kifáradt és agyonhajszolt legénység nemcsak emberfeletti munkát végez, de az a veszély is fenyegeti a hatóságot, hogy az emberanyag kidől s a legénység a terhes és rosszulfizetett szolgálatot irthagyja. Utaltak e részben az utóbbi hetekben a napilapokban megjelent közleményekre, melyek szerint több nagyobb város rendőrlegénysége kivált a policia kötelékéből s új alkal-

mas anyagot a legnagyobb utánjárással sem kapott a város.

Az értekezlet az őrszobák felállításának rendszerét is pompásnak és célravezetőnek ismeri el. Mert ezáltal azt a központi rendszert látja teljesedni, mely egyedül vezethet célra a kerületek élet és vagyonbiztonságának ellenőrzésénél.

Ennél a rendszernél ugyanis oly területeken is be lehet állítani az őrszemet, ahol eddig híré se hallották a rendőrnek. De különös előnye még az a könnyedség, melylyel a mozgó őrszobák és ellenőrző közegek átvizsgálhatják a kerületeket, úgy hogy a városban nem marad ház, mely előtt a rendőr napjában legalább egy-kétszer el ne haladna.

Ugy találta a rendőrtisztviselők, hogy a főkapitányi javaslata nemcsak hasznos, célszerű és a viszonyok ismeretéből fakadó alkotás, hanem bünös mulasztása lenne a város lakosságának, ha ezt minden erejéből meg nem valósítaná. Debrecen városa ugyanis már kinőtt azokból a szűk keretéből, melyekben egyik ember is ellenőrizni szokta, mi terem a szomszédja táliban. Itt egy hatalmas, virágzó kultúrváros épült a régi konzervatív elmaradottság romjain, melynek ma már hatalmas polgári és munkás szervezetei, virágzó ipara és kereskedelme és igen számbaveendő idegenforgalma is van. A házak és paloták úgy nőnek máról-holnapra, mint a gombák a föld teste alól. Itt már könnyebben megbuvík a bünös és hamarabb talál alkalmat a bünre hajló. A rendőrség sem maradhat tehát évtizedes stagnálásában elkorcsosult kicsi létszámával. Szaporítani kell, ha felelőssé akarjuk tenni a rendért és közbiztonságért azokat, akiket odaállítunk a rendőri intézmény élére.

Ezt pedig a mai kicsiny és túlszűkített rendőrrállomány felhasználásával nem tehetjük. De lelkiismeretes tisztviselő a felelősséget ma nem is vállalhatja.

Ezért elodázhatalan a beterjesztett főkapitányi átszervezési javaslat, mely hogy jogerőssé váljék, minden modoru gondolko-

dásu ember sorompóba kell, álljon érte. Annál inkább a rendőrtisztviselők, akik érzik ezt a nagy felelősséget, melylyel hivatásuknál fogva a város közönségének tartoznak.

Végül Jeney Miklós tb. főkapitány a tisztviselői kar nevében hálás elismerését fejezte ki a főkapitánynak azért a nagykonceptiójú és szabatos munkájáért, melylyel a debreceni rendőrséget az átszervezéssel modernné és színvonalon állóvá tenni törekedett. Amivel be is váltotta azt a várakozást, melylyel működése elé nézett a tisztviselői kar és a város.

Hajdúvármegye képviselőválasztói

Az 1913. évi névjegyzék.

Ma délután tartotta meg ülését Hajdúvármegye központi választmánya Kovács Gyula alispán elnökléte alatt.

Az alispán bejelentette, hogy a központi választmány két tagja Popper Mór dr. és Harnghy János meghalt és Ertsey Gyula jegyző, akit hajduszoboszlói főszolgabíróvá választottak meg, a központi választmányban viselt jegyzői tisztjéről lemondott. A közgyűlés az elhunyt tagok helyébe Nagy Gábor drt és Körner Bélát, a választmány jegyzőjévé pedig Somossy Béla drt választotta meg. Jelentette még, hogy a belügyminiszter a névjegyzékek kiállításának költségeit engedélyezte s hogy az 1913. évi névjegyzéket megfelelő módon közszemlére kitétték.

A hajdúvármegyei kerületekből 6 felszólamlás érkezett be. A névjegyzékbe való fölvételét kérte Friedmann Lajos nádudvari gazdatiszt és Vadas Jakab püspökladányi máv. irodakezelő, kiket a választmány Tenye Lajos kabai lakossal együtt a választói névjegyzékbe felvett.

Kiss János és Lengyel Sándor földesi lakosok felvételét elutasította a választmány. Somossy Béla hajdúböszörményi polgármester ama kérését, hogy a hadházi választói névjegyzékbe is jegyezzék be, a választmány elutasította.

A hajdúvármegyei választók létszáma ama választókerületekben, amelyekben felszólamlás nem adatott be a következőképpen állapították meg:

A hajduszoboszlói választókerületben: Hajduszoboszló választóinak száma: 1828.

Löwenson ur

Irtá: Brázay Emil.

Elze haja piros volt s én naponta találkoztam vele egy nagy ablaku kávéházban, mely ott pompázott az Unter den Linden délutáni napsütésében. A ruhája széle csupa hermelin volt, mit úgy bámultak meg az emberek, mint királynőn a palástot. Az oldalán csendes meghunyászkodással kuporgott Löwenson Arnold ur, a férje, a drága kis undok, hogy Elze szavaival mutassam be Löwenson urat.

Löwenson Arnold ur nagyon szerette a feleségét; sokkal merészebben és hevesebben, mintsem feltételezné valaki róla. Valamikor még csellót ölegetett sápadt kezei között — valami közepes vonású emberben — de egy zsidó-mágnás rokona fantomszerű váratlansággal egy egész csomó százezrest zúdított a Löwenson ur nyakába s Löwenson ur — mit tehetett volna egyebet — padlásra küldte megkínzott csellóit s életét egyetlen feladattal és programmal akarta tovább élni: elkölteni a sok pénzt.

Löwenson ur azonban hamarosan belátta, hogy hiányzik belőle minden kellő és vizsgáló potencia elkölteni a tenger pénzt s midőn egy váratlan napon megpillantotta Elzát — akinek, mint mondtuk, piros volt

a haja — arra gondolt, hogy segítségét fogja kérni a drága nőnek, feladatának és programjának végrehajtásához.

Elze a Kaufhaus des Westensben kezdte karrierjét s a jobb memoáruak úgy emlékeznek vissza, hogy Elze haja négy esztendővel ezelőtt még egész fakószőke volt, ami igen rosszul állt jelentéktelen s kissé ráncos mosolyához. Lassan-lassan azonban elfogytak mögötte az évek s az idővel Elze haja is megváltozott. Elze ugyan sötétszürkére akarta átfesteni a haját, de — mit tesz isten — pirosra sikerült. Hasztalan tiltakozott a szörnyű merénylet ellen, de fodrásza azzal mentette a váratlan szín-csalást, hogy a gazember gyáros felcserélte a tégelyek vignettáit. Egyébként pedig megvizsgáltta Elzát egy egész sor szépen kiformált bókollással, melyek szerint Elzának — és ezt a vaknak is látnia kell — egyedül a piros hajú állhat jól, mert nemcsak érdekessé teszi finoman faragott arcvonásait, de eddigi jelentéktelen mosolyát különössé és széppé hangolja át.

Őszintén szólva azonban: Löwenson ur sem piros hajába, sem jelentékenyebbé változott mosolyába talált szeretni. Neki idegesen és elhatározottan nőre volt szüksége, tetszetős, szép allűrű nőre, aki élete szórakozásához asszisztálni fog, aki gondolatait és cselekvéseit adminisztrálni fogja, és aki meg-

menti tétlen és egyhangú önmagába-bámulásaitól, melyek annál is inkább untatták, mert nem talált magában semmi megbámulni valót, semmi szédületest, semmi mélységet. Sőt Löwenson ur volt annyira józan és elfogulatlan, hogy rövid analízis után megállapította magáról, hogy ő a világ legfelelősebb embere, hogy ő a világ legfelelősebb impresszionistája, akit minden külső szó, vagy cselekvés átgyur, átformal.

Elzának volt valami fenséges és belső elegancia. Kitünően viselkedett, kifogástalanul evett, okosan öltözködött és keveset kacérokodott. Tudta, hogy nem mindenki rajong a piros hajért s éppen ezért kétszeresen felcsillogott a szeme, ha ráakadt olyan tekintetre, mely biztatást is szeretne. Löwenson ur is előítélettel vette feleségül Elzát: kevesebb féltékenységgel fog élni mellette, gondolta, a mint egy abszolút-szép nő mellett, aki az egész világ szemének ki van állítva.

De Löwenson urnak rövidesen be kellett látnia, hogy nagyot csalódott Elzában. Elza félreismert talentum, aki nem tud pénzt költeni, aki nem tudja vágyait és óhaitásait a szerint kikomponálni, hogy sok pénzbe is kerüljenek. Elze csak keveset költött ruháira, csakis olcsó kalapokat szurkált a fejére és — ami a legkétségbeesettebb volt — többször felvette ugyanazt a ruhát és kalapot. Harisnyát

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szereshetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Rostuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Balmazújváros 303. Alsó-Felső-Józsa 42. Hajdusovát 244. Vámospércs 356. Mikepércs 129.

A hajdunánási választókerületben: Hajdunánás választóinak száma: 1540. Hajdusámson 237. Téglás 146. Hajdudorog 836.

A nádudvari választókerületben: Tiszacsege választói létszáma: 143. Egyek 159. Tetétlen 147.

Az állandó választmány végül a névjegyzéket hitelesítettnek mondta ki, amivel a gyűlés véget ért.

A debreceni Kossuth-szobor

Intézkedések a hely kitűzése iránt

A törvényhatósági bizottság által kiküldött nagy bizottság üléséről ma a debreceni Kossuth-szobor ügyében, amikor szóba került az elhelyezés kérdése is, amelyben a mai határozat szerint csak szeptemberben lesz döntés és pedig azért, mert addig a bírálatra hivatottak nagy része nem lesz itthon. A mai ülésen jelentették be azt is, hogy a Kossuth-szobor harmadik csoportozatja, mellékalakja is készen van.

A Kossuth-szobor bizottság üléséről tudósításunk a következő:

Az ülésen Kovács József polgármester elnöke alatt jelen volt Körner Adolf főjegyző, Szabó Kálmán tb. főjegyző, Csóka Sámuel tb. főjegyző, Vargha Elemér dr. tanácsnok, K. Tóth Mihály dr. tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Kondor Kálmán főszámvevő helyettes, Rostás István főkapitány, Gyürki Sándor, Kardos Albert dr., Márk Endre udvari tanácsos, ifj. Schwartzt Vilmos és Zöld József jegyző.

Könyves Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok bejelentette, hogy a Kossuth-szobor harmadik mellékes csoportjának agyagmintája is készen van. Ezt még június hó 18-án az arra e célra kiküldött bizottság tagjai Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos, Tüdös János dr. képviselő, Aczél Géza főmérnök, Horvay János szobrászművész, a művészekkel együtt megtekintették és jónak találták. A mellékes csoport Perényi, Szacsavayt és K. Tóth Mihályt ábrázolja.

is csak az olcsóbból, a közepesből vásárolt; emmi olcsó étermekben szeretett s utazni semmi áron sem akart. Legszívesebben kávéházba járt, feketekávé ivott s egy szelet tortát evett habbal. Színházban olcsó helyre ment, cukorkákat csak husz pfennigért vett s mindig villamoson járt haza.

Löwenson ur majd megőrült a család nagyságától. Hatalmas és pukkadásig kibélelt pénztárcája folyton égette az esztét és a vágyát. Boldog volt, ha Elze néha olyan bevásárlást rögtönzött, hogy nagy pénzért kellett zsebébe nyulnia; Löwenson urnak az volt a legszebb élvezete, ha kényelmes és feldagadt pózzal belenyulhatott a zsebébe, kinyitotta szép pénztárcáját s két ujjal kipropogtatta vagyonosságának némi jelét. Szédülettel érezte ilyenkor maga körül a hatást s egészen felmelegítette a mások irigységet s óvár tekintete. Az egész organizmusa földértelt, ha Elze megengedte neki, hogy bankóval fizessen s az egész idegzete örömben vibrált, ha a kávéház főpincére az összes asztalok figyelmétől kisérvé, ad vissza száz márkából, majd földig borulva köszöni meg a két márká borralalót, amiért aztán persze Elzától szemrehányást kapott.

Dramai fordulathoz akkor jutott Löwenson ur és Elze házassága, midőn Elze nagy örömmel futott férje karjaiba s azt ujságotla

Miután már a főalak bronzöntése is megvan s a harmadik csoportzat agyagmintája is elkészült, a szerződés idevonatkozó pontja értelmében a művészeknek 19000 korona jár.

A bizottság tudomásul vette és elfogadta a jelentést és javasolja a tanácsnak, hogy Margo Ede és Pongrácz Szigfrid művészeknek a nekik járó 19000 koronát utalvánvozza ki.

Bejelentette ezután Aczél Géza főmérnök, hogy a szobor helyének kijelöléséhez szükséges favázás szoborminta készítése, föllállítása iránt már tárgyalásokat folytatott. Ezek szerint a váz megrajzolásáért a művészek 1000 koronát, az összeállításért az iparosok 240 koronát, a föllállításért és egyik helyről a másikra vitelért a napszamosok 30 koronát kapnának. Kéri ez összeget kiutalni s a munkásokkal őt megbízni. A bizottság így is határozott és kimondta, hogy a szobor favázás mintáját szeptemberre kell elkészíteni, hogy akkor tegyék meg azzal a kísérleteket, akkorára az egyházi bérpalota is jobban kibontakozik s a bírálatra hivatott bizottsági tagok is nyaralásaikból haza térnek.

Aczél Géza főmérnök még azt is bejelentette, hogy a művészek őt kérték meg: készíttesse el az alapzat helyét. Ők ugyanis, szerintük csak 70 centiméteres mély alapot tartoznak csinálni, miután azonban a talaj laza, legalább három méter mélyen kell az alapot megcsinálni. De mivel a szerződésnek erre vonatkozó pontját s így a művészek ebbeli kötelezettségeit nem ismeri, kéri, adják ki neki a szerződést, hogy azt tanulmányozhassa és ahhoz képest járjon el.

A bizottság így határozott.

A távbeszélő készülékek

A postaigazgató átirata Debrecenhez

Ez év tavaszán az egyik közigazgatási bizottsági ülésen különösen hangsúlyozták a bizottsági tagok, hogy a telefongépekkel nincsenek megelégedve. Ezen az ülésen Kenézy Gyula dr., Márk Endre udvari tanácsosok, Balkányi Miklós dr., Fejér Ferenc dr., Tüdös János dr. több rendbeli felszólalás során tettek szót a postai és telefonügyeket. Fölszólalásaiknak eredménye lett azután, hogy a közigazgatási bizottság átirat a nagyváradi postaigazgatóságához s fölemlítve azt az el-

neki, hogy egy nagy divatház mától fogva száz márká napi fizetést ajánlott föl neki, ha felveszi a cég által reá szabott toalettkeket; s azokat sétálni viszi az Unter den Linden alá s még néhány exponáltabb pontiára a városnak. Löwenson ur most már fulladást érzett, kínos tehetetlenséget önmagával és feleségével szemben s izzadó homloka fölött olyan pozitív érzése szaladt keresztül, mintha fejéről egyenként lepattannának a hajszálai s ő bután és kopaszon lógna egy levegőtlen semmiben.

— Nem, nem, nem — mondotta vagy gondolta; inkább befelé, mint kifelé, mert nem lett volna kellő bátorsága hozzá merés és férfias ellenkezéssel tiltakozni ez újabb merénylet ellen.

Elze pedig megvizsgáltta férjét, hogy száz márká csinos pénz; főleg pedig akkor, ha nem kell dolgozni érte, csak öltözködni és sétálni, ami úgy is szükséges s így hát talált pénznél is több, mert a ruhákat is egészen ingyen kapja. Löwenson ur, a tehetetlen impresszionista, lassan-lassan ebbe is bele nyugodott, bár nehezen s napról-napra nagyobb kérdőjelt látott a feleségében. Néha ellenségnek vélte érezni Elzet, aki egyenesen gondolatait és vágyait ellen cselekszik. Gondolkozott, mondatokon törte az agyát, hogy méltó és ügyes formában megmondja, meg-

hangzott panaszt, hogy a telefon fölszerelések régiek, kérte az igazgatóság intézkedését.

Siket Traján postaigazgató most értesítette a bizottságot, hogy e kérdésben Debrecen semmi sérelem nem érte s hogy a használatban lévő három típusu telefonkészülék közül az előfizetők bármelyiket kérhetik s 7 koronáért újra cserélthetetik ki.

A postaigazgató levele a következő:

Debrecen sz. kir. város
tekintetes Közigazgatási bizottságának
Debrecen.

Folyó évi április hó 6-án 341. kb. szám alatt kelt átiratára következőben értesitem a tekintetes Közigazgatási bizottságot.

Az előfizetők rendelkezésére háromféle típusu távbeszélő készülék áll. Ugymint új szabványu fali, régi szabványu fali és asztali készülék. Minden új előfizetőnek jogában áll a jelentkezés alkalmával ezen típusok közül választani, később pedig hét korona átalány lefizetése ellenében készülékének új típusu készülékkel való kicserélését kérni.

Az előfizetőknek úgy a jelentkezés alkalmával, mint később kifejezett ily kívánságai amennyiben a raktárkészlet megengedi, feltétlenül teljesíttetnek.

A raktárkészletet a m. kir. posta központi anyagraktára bocsátja az egyes postai és távirda igazgatóságoknál levő kerületi anyagraktárak rendelkezésére s viszont ezek látják el az egyes hivatalokat megfelelő készlettel. Részben az előfizetők tömeges jelentkezése, részben azon körülmény folytán, hogy a szerződéses gyárak a megrendelést egyes esetekben nem képesek a kikötött időre szállítani, előfordul, hogy a raktárkészlet egyik vagy másik típusu készülékből kifogy, de ez csakis időleges állapot.

Megjegyzem végül, hogy az előfizető állomások felmondása vagy üzemzavarok miatt leszerelt távbeszélő készülékek a műszerészek által vagy gyárilag történt kiavítás után újból bekapcsolatnak. Amennyiben ez a körülmény szolgáltatott volna okot a fölszólalásra, értesitem a tekintetes Közigazgatási Bizottságot, hogy az megszüntetni nem áll módomban, mert semmi ok sincsen arra, hogy az egyszer már használt vagy javított készülékek, ha egyébként üzemképesek, teljesen használaton kívül helyeztessenek.

Mindezen kérdések pedig az egész or-

magyarázza feleségének a lehetetlen helyzetet, mely közöttük tárog, de sikerült ideája és mondata nem igen támadt: s ha igen, kifogyott a hozzávaló erőből és bátorságból, hogy meg is mondja a kigondoltakat.

Egy napon aztán megjött a váratlan, de rég óhajtott változás: Löwenson urék megismerkedtek egy gazdag ékszerészszel, aki két heti kínos, de eredményes beszélgetés után rávette őket egy kis utazásra. Löwenson ur boldog volt, udvarias és előkelő s vágyainak teljesülését érezte abban a pillanatban, midőn egy második osztályu Pullmann-fülkében — Elze semmi áron nem kéri az első osztályból — érezte a vonat kezeinek meginduló gördülését. Egészséges, piros lett az arca, vígabb lett a gesztikulációja, sokszor csókolta felesége kezét és haját s úgy fulladozott az örömben, mint egy kis gyermek, aki először utazik vonaton. Ékszerész barátjuk elbeszéléseit csak úgy itta, szédült a pompázó szenvedélyektől, melvekkel barátjuk Montecarlóig szórakoztatta őket. A játék és költekezés lehetőségei eltöltötték egész pici fantáziáját s ha a játékasztal legjobb esélyeiről mondott megszívlelendő tanácsokat az ékszerész-barát, Löwenson ur önmagában már elintézte, hogy pont az ellenkezőt fogja csinálni.

Első este a Salle des pas perdus-ben ze-

Vasöntéseket,

mindenféle gépek alkatrészeit, minta vagy ócska után készíti. **Gépek, karánok, malmok** javítása és átalakítását a legolcsóbb árban vállal. — **Tanulók** havi fizetéssel felvétetnek.

Fáy Bertalan

vasöntőde és gépműhelye
DEBRECZEN, Hortobágy gőzmalom mellett.

szágra nézve egyöntetűen vannak szabályozva, a tekintetes Közigazgatási Bizottság átiratában foglalt ama vélelem, hogy Debrecen tekintetben mostohább elbánásban részesülne, csakis téves értesülésen alapulhat.

Nagyvárad, 1912. május 25.

Siket,

m. kir. posta és
táv. igazgató.

A bizottság tudomásul vette a fölvilágosító átiratot.

Azeleven fáklya

Egy asszony tüzhálála

Sulyos katasztrófát idézett elő ma délután egy asszony vigyázatlansága, aki egy gőzmelegítőn festéket forralt, mely a nagy hőfok következtében lángot fogott s a szerencsétlen asszonyt összeégette. Mint egy égő fáklya, lobogott a testén a meggyuladt ruha. Két gyermek volt a közelben, akik segítségért szaladtak, majd a mentőkért telefonáltak és a kórházba szállították a sulyosan sebesült asszonyt. Am a szenvedett sérülés következtében már megmenteni nem lehetett s a délután folyamán meghalt.

Sztankay F. Béla fémipari szakiskolai igazgatójánál szolgált Hopka Péterné Cseh Mária. Gazdái az elmúlt napokban távoztak hazulról s hogy a lakás tiszta maradjon, a padlót be akarta huzni sárga lackfestékekkel. — Ezért délben a konyhában akarta felmelegíteni a folyadékot, melyet a gőzfőzőre helyezett. Mikor a forrponot is elérte, a festék egyszerre lángot fogott s elkezdett lobogó oszlopban égni. Valószínűleg a nyitva hagyott ajtó s ablak légvonata elkapta a lángot, úgy, hogy az asszony ruhája meggyuladt s mint valamj fáklya, kezdett égni.

A szerencsétlen asszony ahelyett, hogy gyorsan elfojtani igyekezett volna a tüzet, elvesztette lélekjelenlétét, rémület szállta meg

nét hallgattak és drága vacsorát ettek. Löwenson ur jószabásu szmokingban ült s az egész gondolkozása a belső zsebébe centrálódott. Mily szép dolog is lesz a drága vacsorát új és érintetlen százfrankossal fizetni, az új pénz még jobban izgatta az ujjait.

A kaszinó nem csalogatta Löwenson urat a zöld posztó mellé. Csak amikor eszébe jutott, hogy itt gyönyörű pénzeket veszthet, s tárcáját állandóan tenyerében hordhatja, elhatározta, hogy próbára teszi a szerencsét. Elze nem ellenezte; izgatta a gondolat, hogy nyerni fognak pár frankot s akkor megveszi a nélkülözhetetlennek talált reggeli toalettet, melyben reggelihez ülhetnek a szálloda terraszára.

Másnap leült a játékasztal mellé; közel a croupier mellé, akit igen szimpatikusnak talált. „En plein“-re tett, aztán „carré“-re, de csak jelentéktelen összegeket, husz-husz frankot. Nyert. Elze fel akart kelní, de Löwenson ur mosolygott s a croupier biztató mosolyára — hogy maradjon — maradt. Ékszerész-barátja pedig állandóan vesztett. Irgyolte és figyelte. Az ékszerész már kétszer vesztett „transversale plein“-en ezer frankot. Most ő is hirtelen odavágott ezer frankot. — Szerencsétlenségére azonban: megint nyert.

A „Johnston“ kévekötő aratógépek

(melyekből Debreczen és környékén 150 darab van már használatban.)

s kiugrott a nyitva hagyott abakon az udvarra. Itt két ismeretlen gyermek vette észre, akik beszaladtak a fémipariskolába s pillanat alatt fellármázták a közelben levőket. Abonyi Ferenc helyettes igazgató, Kardosi Lajos és Pikó Gábor szolgálkakkal kisített az udvarra, ahol a szerencsétlen asszony már ekkor csaknem egészen lángba borulva fet-rengett a földön. Gyorsan lelépték égő ruháit, a testét bekenték olajjal és telefonáltak a mentőknek, akik a sulyosan összeégetett asszonyt a kórházba szállították.

Am a szenvedett sérülések oly természetiek voltak, hogy már nem lehetett megmenteni s a délután folyamán kiszüvedett. Előbb a rendőrség kihallgatta, teljesen megerősítette az itt előadottakat.

A vipera

*

(Mozidráma a parti fürdő borzalmaiból. A főszerepben Azta Nellivel s Zigó Mórral.)

ELSŐ RÉSZ.

Azta Nelli gyermekeit bezárja a spejzba, aztán összecsomagolja fürdőruháit és elmegy a partifürdőbe. Ott a kabin belseje táruul élénk. Azta Nelli midert vesz fel a fürdőruha alá és arcát kipuderezi. Zigó Mór ezalatt a parton leselkedik, majd arcát bekeni iszappal, hogy Azta Nelli ne ismerjen rá. — Azta Nelli kilép a kabinjából. Messzelátón kéri a hotel felé, hogy nem jön-e utána a férje. Majd a parton keresni kezdi Zigó Mórt, de nem ismeri meg. Zigó Mór beleereszkedik a vízbe és csendesen uszni kezd Azta Nelli felé.

MÁSODIK RÉSZ.

Azta Nelli gyanútlanul lubickol a vízben. Zigó Mór egészen a közelébe ér, lebukik a víz alá. A következő pillanatban látni, amint Azta Nelli elsápad és kezeit feltárva segítséget hív. Összefutnak a fürdőzők és Azta Nellit kihúzzák az iszapba. Ott a legbájosabb fürdő doktor első segélyben részesíti. Azta Nelliről, aki időközben elájult, levetik a fürdőruhát. A mider megpillantásakor általános el-

Most már majd leszédült a székről. Föl akart állani és menekülni a helyről, mely ellensége neki, mint Elze, a felesége. De nem tudott fölmozdulni a székről. Maga körül csupa szerencsétlen arcot, megijedt és elhalványult fiziognómiát érzett, akiket a vesztes már-már életuntottá kinezott. Tovább kell játszani és vesztetni fog — érezte belsejében s odarakta az egész pénzt, amit eddig nyert, sőt a magából is hozzáát. A nagy számkószban nem tudott válogatni, a piros és fekete színek között nem látott elég eshetőséget a vesztesre.

Az egész bankó-halmaz a piros treize-re tette és passe-ra.

A gép forogni kezdett, a golyó örült iramban futott a számok és színek fölött s egyszerre megállt:

— Treize, rouge, impair et passe! — kiáltotta a croupier s Löwenson urnak egy rengeteg bankó-tömeget tolt oda.

Elze összefogta a pénzt s Löwenson ur elszedült. Szolgálk vitték ki a terrasz elé, ahol csak nagynehezen jött magához.

Este pedig — midőn a Salle les perdu-ban vacsorára játszott a zene — a restaurant mögötti kertben egy ember föbelötte magát. Löwenson ur volt.

szörnyükdés. Az orvosok közben felélesztik Azta Nellit és megállapítják, hogy csipésből eredő sebesülés érte a frizurája és a talpa között. Azta Nelli mutatta a körülállóknak, hogy csak vipera lehetett.

HARMADIK RÉSZ.

Azta Nimoláj, akit időközben értesítettek felesége balesetéről, csónakon siet a partifürdőbe. A közönség a vipera keresésére indul. A helyi atletikai klub bajnoka vívóardokkal kutat a vipera után, egy másik ladikkal cirkál. Értesítik a rendőrséget. Detektívek jönnek. A vipera nincs sehol. Azta Nimoláj ráborul feleségének megsebesült részére és kiszívja a sebből a mérget. Ebben a peroben felbukkanik a vízből Zigó Mór. Odamegy a csoporthoz. Valaki nyomban felfedezi, hogy egy kis piros vérfolt van a szája szélén. — Többen befogják Azta Nimoláj szemét, hogy ne lásson semmit. Azta Nimoláj abban a hitben, hogy a vipera mérget szivta magába, csendesen meghal. Aztán mégis feltámad. A dráma allegóriával végződik. Azta Nimoláj és Azta Nelli átölelve tartják egymást.

Két püspök

Hiába — nagy a konkurencia.

1.

Van a szegedi alsótanyán egy Engi-Tüdő Vince nevű élelmes ember — sokszor foglalkoztak már vele a szegedi lapok, — aki a saját anyagi hasznára bünnös üzelmeket folytat a tanyai lakosság vallásos érzületével. Püspöknek szólíttatja magát, szertartásos prédikációkat tart, maga köré gyűjti a népet és azt akarja elhitetni a vallásos emberekkel, hogy őt az Isten küldte szent igék terjesztésére. Persze, busás jövedelmekért teszi mindezt és csak az a csodálatos, hogy már hat esztendő óta akadálytalanul folytathatja a vallás profanizálását.

Róla szól ez az érdekes történet.

2.

Hat esztendő előtt nyitotta meg üzletét Vince püspök. Vallásos előadásokat rendezett, bort prédikált, vizet ivott. Elárulta mindenkinek, hogy az Uristentől próféta igazolványt kapott s ezen az alapon vigasztalta a haldoklókat, gyóntatta a betegeket. Gondoskodott saját, külön jól berendezett helyiségről is: az istállóját lebontatta s némi átalakítás után kinevezte kápolnáknak. A jászol fölött, a félhomályban állandóan két faggvagyvgyvertva füstölgött, mint örök mécses.

3.

A szentéletű ál-püspök, ugvlátszik, jobban és olesóbban ellátta az emberek lelki báiát, mint az Ur igazi szolgálja. A tanyai nép nem járt templomba, hanem állandóan a kápolnát kereste fel. Aki gyónni akart, Vince püspök előtt tárta ki a szívét, aki haldokolt, csak addig várt még, amíg Engi-Tüdő Vince ellátta az utolsó kenettel. A vasárnapi Urvacsoráinál több vendége volt Vince püspöknek, mint a többi vendéglősnek együttvéve.

4.

Az alsótanyai plébános megijedt az illetéktelen konkurenciától és hatósági beavatkozást kért. A kis kápolnát bezárták. Vince püspököt pedig azzal fenyegették meg, hogy lecsukják, ha tovább folytatja a mesterségét. De Vince nem adta fel a versenyt. Egy ideig visszavonult — hívói szerint sanvargatta a testét — rövid idő előtt pedig újból hozzáfogott egy kápolna alapításához. Az alapítási költségeket a nyái adta össze s a Kizárólag Debreczenben Piacz-u. 43.

a Dreher mellett kaphatók

Ráhmer Sándornál.

Ugyanott a legjobb manillaxsino-ból nagy készlet!

mult héten megtartották a kápolna alapkövetésének ünnepségét.

5.

A zárkötéssel azonban, ugylátszik, kissé várni fog Vince püspök. Egyik kartárs, Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök átirt Szeged város tanácsához, hogy akadályozza meg a vallásosság szélhámósának új üzletnyitását.

6.

Engi-Tüdő Vince pedig elkeseredve panaszkodik, hogy Magyarországon nem lehet megélni. Ki kell vándorolni, mondja, mert ugylátszik, már a püspöki pálya sem üzlet. Az ember nem tud boldogulni ezen a pályán a konkurrensok kenyéririgysége miatt.

PÖSTYÉN.

(A magyar fürdőmetropolis.)

Manapság már egész más szemmel nézik a fürdőket és nyaralókat mint hajdanában, amidőn még az volt a kellemes fürdőhely főfeltétele, hogy a fürdőorvos nőtlen legyen. Külföldi példák után indulva, kezdünk már mi is arra a tudatra ébredni, hogy a források nemcsak gyógyvizet hoznak felszínre, hanem ott, ahol a kellő értelemmel és körültekintéssel intézik dolgukat, pénzt is fakasztanak. Amde a pénz igen kényes portéka; csak oda megy, ahol utját előre egyengetik. Vagyis, előbb áldozatokot kell hozni érte, nálunk pedig fordítva szeretnék: Jöjjön előbb a nagy bevétel, majd abból költenek. Így azután elmarad a pénz és elmaradunk mi is.

Amde Pöstyén, a régi híres iszapfürdő, dicséretes kivétel. Itt sem költséget, sem fáradságot nem kímélnek a fürdő intézményeinek és berendezéseinek fejlesztése, a közönség szórakoztatása és a fürdő hírének terjesztése érdekében. Legutóbb például a nemzetközi sakkturnával, mely május 19-től június 11-ig tartott, több mint három héten át az egész világ figyelmét irányították Pöstyénre. A magyar zászló ugyan magában a versenyben nem tündökölt elől, s az első díjat most is épp úgy, mint a millenáris sakkverseny alkalmával, orosz bajnok vitte el (most Rubinstein, akkor Csigorin,) de annál több dicsőítő szóval illeték a nagy világ minden részéből összesereglett hírneves mestereket s a hírlaptudósítók azt az igazán szívélyes vendégszeretettel, melyben magyar földön részesültek és igyekeztek is hálájuknak azzal kifejezést adni, hogy újságjaiknak ugy Pöstyén fürdőjéről, mint általában hazánkról a legkedvezőbb tudósításokat küldötték. Nekünk, akiket kedves szomszédjaik annyszor megragalmaznak a külföld előtt, kétszeres szükségünk van a jóindulatú, vagy legalább is tárgyilagos elbirálásra a külföldi sajtóban és azért rendkívül nagy jelentőségű e tekintetben is a pöstyéni nemzetközi sakkturna, mely sakk szempontból évek hosszú sora óta a legkiválóbb esemény.

A sakkversenyt tudvalevőleg a most megnyílt Thermia Palace szálló és fürdőpalotájának a nagyközönséggel való megismertetése cséljából rendezték. Ez a nagyszámu kettős épület, melynek egyik fele több, mint 200 pompás kényelemmel berendezett szobát, a másik fele pedig, mely az előbbivel lift és fűtendő folyosók révén közvetlenül össze van kapcsolva, 2 hatalmas természetes medencefürdőt és 400 fürdőcellát tartalmaz, a világ legújabb, de egyuttal legtökéletesebb fürdő-és lakóháza.

A fürdői rész oly imponálóan nagyméretű, hogy legalább 3—4000 embernek nyújt módot az áldásos pöstyéni kúra használatára. Berendezésénél egyesítették a hosszú időközön át szerzett tapasztalatokat a legmodernebb technikai vívmányokkal és megteremtettek egy oly tökéletességgel felszerelt gyógyházat, amelyről büszkén mondhatjuk, hogy a kerek világon ritkítja párját. De nem kevésbé büszkélkedhetünk a szállodai résszel sem, amelynek gyönyörű társas termei valóságos látvá-

nyosság számba mennek. Nem abban merült itt ki a törekvés, hogy nagy pénzáldozattal minél fényesebb és fényűzőbb intézményeket teremtsenek, hanem hogy azzal a tapasztalattal, amelyet Pöstyén fürdő vezetősége e téren szerzett, előre gondoskodik mindamaz igények legjobb kielégítéséről, amelyeket akár a nagybeteg, akár az enyhébb kezelést és több szórakozást óhajító vendég, akár pedig a csupán tüdőni vágyó támaszt. Lépten-nyomon látjuk jelét ennek a törekvésnek, amelynek segítségével Pöstyénben egy valóságos tündérpalota áll a vendégek rendelkezésére.

Számos lakosztály saját fürdőszobával bír, még pedig olyannal, melybe az eredeti gyógyforrás van bevezetve úgy, hogy nehéz betegek a fürdőt saját lakásukon tarthatják. Nevezetesen továbbá az a körülmény is, hogy az új palota külön szanatoriumi oszállyal bír, ahol a házban lakó orvos ellenőrzése mellett a leggondosabb gyógyintézet ellátásban részesül. Ennek egyik leghatásosabb tényezője a dietikai konyha, melyre talán sehol sem fordítanak akkora figyelmet, mint Pöstyén ezen új intézményében. Kiváló érdekessége az egész háznak az, hogy a melegvízfűtést maga a természetes hőforrás végzi, mely oly dúsmennyiségben áll rendelkezésre, hogy e célra is használható.

Az új szálló az egyetlen lakóház, mely magán a csodás fürdőszigetén közvetlenül a források felett épült. Eddig nem is voltak Pöstyénben olyan lakások, amelyekből a fürdőkhöz lehetett volna jutni, anélkül, hogy előbb a szabad levegőt ne érte volna a beteg. Vagyis, hogy a szabad levegőt ne érte volna a beteget. Ez pedig meglehetősen kellemetlen éppen a pöstyéni források indikációjánál, mint például a csuszál és köszvényénél. A pöstyéni leleményesség segített ugyan ezen a bajon az által, hogy a vendégeket az ugynevezett „infanteristák”-on — könnyű gyaloghíntőkon — vitték a lakásuktól a fürdőig és vissza, de a Thermia kényelme ehhez képest is ideális állapot. Már t. i. annak, aki élvezheti, mert hát ez bizony keveseknek juthat osztályrészül. A szálloda ugyanis mindössze 300 ágyra van berendezve, már pedig Pöstyént évenként kb. 16—20000 vendég látogatja, kiknek túlnyomó része a fürdőparkban és fürdőközégekben fekvő szállodákban és villákban talál elhelyezést. Ezek mintegy 4000 vendégszobát tartalmaznak és akkora választékot nyújtanak, hogy Pöstyénben a legszerényebb határok között is tartható kúra, de a legmagasabb igényekig terjedőleg minden rendű és rangú ellátásról van gondoskodás. Ez a példátlan változatosság segítette Pöstyént kiváló népszerűségéhez és szakadatlan, gyors fejlődéséhez.

HIREK

— **Baltazár Dezső dr. püspök szabadságon.** A csaknem emberfeletti munka után, mit Baltazár Dezső dr. püspök végez, július 1-én a berettyóújfalui Kálvineum-mestere haza érkezve, megkezdte szabadságát, melyet — fürdőre nem lévén szüksége, hanem csak pihenésre, hajduböszörményi kedves nyaralójában tölt szép családja körében. Ez az első pihenő, melyet a püspök roppant elfoglaltsága közéleti működése alatt megenged magának, amire igazán derekasan rá is szolgált püspöksége ez első évével, melyet folytonos hivatali és kálvineumi utakban töltött. Julius hó végéig marad elvonulva övéi körében, mely idő alatt az egyházi törvények szerint hivatalában s közigazgatási teendőiben őt az egyházkerületi főigazgató: Kiss Ferenc helyettesíti, ki az irodát hó 1-én át vette.

— **Singer Zsigmond főrendiházi tag.** A pesti lapok régebben megírták már, hogy szó van Singer Zsigmondtag, a Pester Lloyd főszerkesztőjének főrendiházi kinevezéséről. Most a dolog befejezett tény: Singer Zsigmond főrendiházi taggá való kinevezése már legközelebb nyilvánosságra kerül.

— **Presbyteri ülés.** A debreceni református egyház presbyteriuma ma délután gyűlést tartott, melynek tárgysorozatán ki zárólag apróbb ügyek szereltek és nyertek elintéztést. Így a városi tanács átírata alapján átadták a nagytemplomi villamos órát és az ennek fenntartására szolgáló Steinfeld Antal-alapítványt a városnak. Tudomásul vették a vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát, melyben közli, hogy a felvételi díjakat nem kárpótolhatja, mert erre alapja nincsen. A Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség VII. országos nyári gyűlésre, melyet ez idén Debrecenben tartanak meg, a helyi bizottság kérelme folytán 100 korona segélyt szavaztak meg. Somogyi Pál főjegyzőnek hat, Jenev Miklós aljegyzőnek 8 heti szabadságot adtak. A felső leányiskolában szükségessé vált a III. párhuzamos osztály felállítását. E végből egy tanárnői állásra 1600 korona javadalommal pályázatot hirdetnek. Dienes János rajztanárt pedig jelen állásában véglegesítették. Végül a bérház építési bizottság előterjesztésére elfogadták a Magyar Földhitelintézettel 320.000 korona kölcsön tárgyában megkötött újabb szerződést. Azután a belső adminisztratív ügyeket intézték el.

— **Idegen tudós a Hortobágyon.** Predotta Károly a bécsi híres entomológus hónapok óta tanulmányozza a pusztának amaz állatvilágát, amelyre a laikus szem ügyet is alig vet — a lepkeket. Több mint 250 különféle, többnyire szabad szemmel alig látható lepke fajt gyűjtött már össze a híres bécsi tudós, ki Ecsedi István dr. tanár társaságában a pusztának éppen legkritikusabb részeit keresi fel e célból. A vakszikek sajtáságos talajszerkezete és szóda tartalma rájuk nézve jellegzetes pusztai sőt szerető, bár gyarló életnek adnak helyett s e tényeztetnek megvan a maga állatvilága és élete. A lepke fajták, hogy a szélről megóvják lenge testüket, a növények gyökerébe kapaszkodnak, petéiket a szik repedéseibe rakják, itt él sajátos veres hernyójuk is, melyek a földbe hosszú alagutat vájnak, vagy a föld felett hálóból készült utakon járnak, lopóznak éjjente enni, míg nappal rejtőzve maradnak. E növényzet a maga állatvilágával minden tekintetben megegyezik a délolaszországi pusztákkal, melyeknek még éghajlata és talaja a legjobban hasonlít a Hortobágyhoz.

— **A debreceni tüdőbeteg szanatórium.** Amint már megírtuk Lukács György v. b. t. t., volt miniszter, a József királyi herceg tüdőbeteg szanatórium egyesület elnöke ma érkezett meg Pakóts József író, egyesületi titkár kíséretében. A tárgyalások, amelyek a város képviselői is részt vesznek, holnap délelőtt 9 órakor kezdődnek meg a városházán s azokon részt vesz Domahidy Elemér főispán is.

— **A földrajztudósok gyűlése Debrecenben.** A Magyar Földrajzi Társaság ez évben Debrecenben tartja a VI. vándor gyűlést a város vezetősége élén Domahidy Elemér főispánnal már jó eleve mindent megtesz arra nézve, hogy a városunkba érkező európai híri tudósokat méltán fogadja. Teleky Pál gróf a M. Földrajzi Társaság agilis főtitkára a napokban személyesen is városunkban is járt, hogy a vándor gyűlés ügyét a város vezetőségével személyesen megbeszélje. A 30—40 földrajzi tudós Lóczy Lajos dr. vezetésével a f. évi szeptember 21-én érkeznek Debrecenbe; szeptember 22-én d. e. díszgyűlés a városházán, hol szakelőadások lesznek: Freitz Péter dr. a Hortobágy agogeológiai viszonyairól, Ecsedi István dr. a Hortobágy hasznosításának kérdéséről értekeznek, míg Pröhle Vilmos dr. keleti utairól tart előadást. Ezeket kívül Havas Rezső dr. kir. tanácsos és Mileker Rezső dr. szerepelnek még előadásaikkal. A tudós társaság 23-án a Hortobágyra randul ki, hol Ecsedi István dr. tanár kalauzálja a vendégeket.

— **Házasságok a múlt hóban.** A város közigazgatási bizottságának mai ülésén jelentették be, hogy június havában a debreceni m. kir. állami anyakönyvvezető előtt 56 pár kötött házasságot.

— **Debrecen választói.** E hó 9-én kedden délelőtt 10 órakor tartja a központi választmány a városháza kistermében ülését, amelynek tárgya: a felszólamlások feletti határozathozatal.

— **A tiszántuli református egyházkerület térképe.** Hazánk legnagyobb terjedelmű és legtöbb lélekszámmal dicsekedő ref. egyházkerülete, a tiszántuli egyházkerület adminisztratív szempontból már régen szükségét érezte egy könnyen áttekinthető, pontos térképnek. Még b. e. Eröss Lajos püspök agyában megfogamzott az az eszme, hogy hozzáértő kezekkel megrajzoltatja egyházkerülete térképét. E nagy fontosságú munkával szerencsés tapintattal városunk rendkívül képzett, sok oldalú tudósa Zoltai Lajos muzeum ör. bizatott meg. Zoltai e téren nem volt már egészen kezdő. Ő volt az, aki mint a debreceni öreg kollégium egyik növendéke, már teologus korában, a 80-as években, megrajzolta egyszer ez egyházkerület térképét. Azóta a ref. hívek megszapordtak, új egyházak keletkeztek s az időközben történt változások új felvételt tettek szükségessé. Zoltai derekasan megfelelt feladatának. Alkotása nem vásári munka, hanem nagy készültségnek, pontos, lelkiismeretes munkásságának fényes bizonyítéka. Mint egykori teologus, egyháza és vallása iránti buzgó lelkesedése egész melegevel önté el művét s így méltán nyerheti el az elismerés pálmáját mindazoktól, akik az egyházkerület eme közigazgatási térképét használják. A térképen az összes anya- és leányegyházak, több vagy kevesebb lélekszámot számlálók oly ügyesen vannak feltüntetve, hogy első pillanatra még a laikus is észreveheti a különbséget. Mégis a könnyebb tájékozódás kedvéért az egyházmezők külön színnel vannak nyomva, ami a térkép csinoságát nem kis mértékben emeli. A mellékelt statisztikai adatok, melyek a hívek, tanítók és lelkészek száma felől tájékoztatnak rendkívül értékesek s az adatok pontosságáról pedig revidáló esperesi kar szavatol. A térkép ügyes nyomásáért hazánk egvedül hivatásos térképészeti műintézetét, a M. Földrajzi Intézetet illeti az elismerés. E minden tekintetben sikerült térkép méltán megérdemli, hogy egy ref. lelkész parochiájáról, egyetlen egyházi hivatalból se hiányozzék. Zoltai Lajos pedig méltán rászolgált arra, hogy a többi ref. egyházi kerületek is őt kérik fel hasonló munkára.

— **Új műsor Nagy Endre kabaréjában.** Az a lázas érdeklődés, mely minden este megtölti az „Arany Bika” nvári színpadhelyiségét, arra indította a cabaret intézőségét, hogy a műsört esténként felfrissítsék. Így holnap előadják Móríc Zsigmond pompás parasztvígjátékát „A dinnék”-et. Ezenkívül műsoron lesz „A trafik”, „A kapocs” és sok más népszerű új szám, blüet, kuplé. És „Tisza István madzagja”.

— **Találtak egy takarékkönyvet.** A debreceni rendőrség ezután is közli a károsultat, hogy a nap folyamán egy takarékbetűti könyvet találtak, melyet igazolt tulajdonosa a rendőrségen átvehet.

— **Nagy Endre a választójogi ligáért.** Tudvalevő, hogy Nagy Endre ígéretet tett: végigjárja a vidéki városokat s a Választójogi Liga javára előadásokat tart. Ez ígéretből kifolyóan két kedves irodalmi és művészeti eseményben lesz része Debrecen város közönségének is, amennyiben konferenszié e hó 6-án szombaton előadást fog tartani. A Nagy Endre neve tökéletesen elég ahhoz hogy a legnagyobbfokú érdeklődést keltse fel. De azonfelül, hogy a Nagy Endre szereplése mindenkor esemény, szenzáció, ezuttal külön jelentőséggel is bír, mert itt először fog most elmondani egy olyan konferenszt mely különösképpen széles körben kelt nagy kíváncsiságot, mivelhogy mindenkit érdekel, vajjon mi lehet az, amit Nagy Endre a választójogi liga alapja javára mondani akar. A két előadást ugyanis tisztán azért tartja Nagy Endre, — igazán eredeti ötlet — hogy a jövődelmet a választójogi liga propaganda alapja javára adhassa. Az egyik előadás gyermek részére a Dobos-pavillonban délután fél hat órakor lesz, az ülőhelyek ára 1 korona. A másik előadás ugyanaz nap este 9 órakor lesz az Angol Királynő udvarhelyiségében a felnőttek részére. Nagy Endre „Új szépségek felé” címen fog előadást tartani. Az ülőhelyek ára 2 korona. Jegyek előre válthatók Reiner Mór Piac-utca 21. szám alatt levő üzletében.

— **Elzárt utca.** A vízvezetéki vállalat munkálatai folytán a Jókai-utcát pár napig el kellett zárni a teherkocsikkal való közlekedés előtt. Minthogy több ízben történtek már a vállalat munkálatai körül balesetek és szerencsétlenségek, ez uton is figyelmeztetjük olvasóinkat a veszélyre.

— **Megmart gyermek.** Tegnap este 9 órakor Balogh Juliánna 9 éves gyermek hazafelé igyekezett a Kerekes-telepen levő lakásába. Mikor a szomszédjukban levő Rudolf-utca 34. szám alatt levő házból kiugrott Füresi Ferenc szolgáló kutyája és a bal lapockáján megharapta a gyermeket. Hozzá tartozói az esetet bejelentették a rendőrségen, mely a kutva megvizsgálását rendelte el.

— **Öngyilkosság családi viszály miatt.** Kovács Sándorné 35 éves Gerébi-telepi Király-utca 31. szám alatti lakos marólugot ivott. Súlyos belső sérülésekkel vitték a kórházba. Kovácsné tettét elkeseredésében követte el, folytonos viszálykodásban élt az urával, s ez vitte a végzetes tetre. Állapota nagyon súlyos.

— **Gyújtogató gyermekek.** Gombos Sándor Borz-utca 7. szám alatt lakó kőműves és felesége ma délután otthonról elmentek, gyermekeik felügyeletét egyik szomszédjuk Szabó Istvánné vállalta el. Ugy négy óra felé fiúsgomoly szállott ki a szobából s mikor a szomszédok a gyermekeknek levő kulcs segítségével behatoltak, az ágy lángokban állott. A tüzoltóság is kivonult, de már semmi dolga nem akadt, mert a szomszédok időközben a tüvet eloltották. Megállapították, hogy a gyermekek gyufával játszottak a szobában és ez okozta a tüzet. A kár jelentéktelen.

— **Aratók sztrájkmozgalma.** Pécsről táviratozzák: A tolnamegyei tamási járásban, az aratók között sztrájkra irányuló mozgólódás tapasztalható. A szerződéses megállapítására s általán a rend fenntartására egy félszázad huszárt és 70 csendőrt vezényeltek a járás területére. A pusztákon 6—6 ember cirkál és őrködik a nyugalom és közbiztonság érdekében. A vármegye alispánja 3 hónap tartamára teljes intézkedést joggal a karhatalom fölött, netáni mozgalom eseteire egyik szolgabíró bízta meg. Julius 16-ára cselédsztrájk kitörését várják.

— **Uzsora Szatmárban.** Szatmárról jelentik: Az Avasvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság, illetve annak igazgatósága, Lébi Náthán igazgató, Schönfeld Benő könyvelő és Grósz Móríc pénztárnok ellen dr. Medgyesi István szatmári ügyvéd tegnap hetvenötrendbeli uzsora vétsége miatt Csokán Juon avasfelsőfalusi lakos nevében följelentést tett. Amikor a bank emberei megtudták, hogy följelentést tettek ellenük, a följelentők tudta és beleegyezése nélkül levelet írtak a szatmári ügyészséghez, amelyben kijelentik, hogy visszavonják a följelentést. Az ügyészség azonban, miután az uzsora Szatmár- és Ugocsa vármegye területén hivatalból üldözendő, megindította az eljárást. Az ügyvéd följelentése elmondja, hogy a bank hetven-százhusz százalék kamatot szokott szedni a kölcsönök után. A tönkretett emberek száma többszázra rug. A följelentés a bünygyi zárlat elrendelését és az igazgatóság letartóztatását kéri.

— **Öngyilkosság a poloska miatt.** Somlyai Eszter 18 éves dohánnyvári munkásnő ma délután Rakovszky-utca 34. szám alatt levő házában öngyilkossági szándékból sósavat ivott. A mentők beszállították a kórházba, ahol a rendőrség az est folyamán kihallgatta. Azt mondja, azért akart megválni az élettől, mert új házi gazdájuk nem engedte be őket a kibérelt lakásba, mint mondta, azért, mert a butorukat megvizsgálta és azok édesanyjával az utcára kerültek, elhatározta hogy eldobja magától az életet. A poloska írtásra szánt sósavat megitta. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Batis pongyolák 15 korona.** Batis blousok 6 korona Halmágyinál.

SPORT

Magyarország—Ausztria mérkőzése az olimpiádon. Stockholmban ma este 7 órakor kezdődött az a nagyérdemű mérkőzés, melyet egy a Lajthán tul, mint ideát a Tisza Duna között szivszorongva kísért a közvélemény. A két ország legjobb labdarúgó csoportja, az osztrák és magyar válogatottak állottak egymással szemben s ebben a világ szeme előtt folyó küzdelemben fényes elégtételt szerzett magának a Bécsben sok pártoskodással gáncsolt magyar csapat. A mérkőzés 3:0 eredménnyel végződött, a magyarok javára. A hibás szöveggel leadott táviratból az első goal-rugó nevét kiolvasni nem tudjuk, a második lövést Pataky adta a 28-ik és a harmadik labdát Bodnár röptette az osztrák hálóba a 37-ik percben. A magyarok pompás összjátékot produkáltak. Wilhing bíró pedig pártatlan objektivitással kísért a játék fejlődését.

Az öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” illómatlászappan. Védjegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér és mindenütt kapható.

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

palló

különböző hosszban 1 $\frac{1}{2}$ és 2' vastagságban, egészben eladó. Ára köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

— Szalma és Panama kalap különleges-
ségek a legnagyobb választékban Frank
Testvérekénél.

— Has és csipő leszoritásra, hölgykö-
zönségnél nélkülözhetetlen slusig erő ideál
füző. Kapható Vitáriusnál.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany
remmel és oklevéllel tüntették ki

**a Fáy-arczerémet
Fáy-szappant
és Fáy-poudert**

mint legjobb arczsépitő szert, melynek
használatától minden szepő és maffolt 3 nap
alatt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a
készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárában
Kossuth utca 8. (a színház mellett).

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	888 75
Onstrák hitel	684—
A szármalékos koronajáradék	87 80
Államvasút	717—
Jelzálogbank	461 50
Rimamurányi	768—
Salgótarjáni	761—
Közuti vasút	762 50

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/8%, Berlin 4 1/4% London 2 15/16%

Budapesti gabonátőzsde.

Svare E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza szeptemberre	11 70
" " " " " " "	11 80
" " " " " " "	9 88
Róza októberre	9 18
Zab októberre	7 30
Tengeri májusra	8 61
Tengeri 1912. év júl.	8 70
" " " " " " " "	8 76
Tengeri szept.	8 76

Készára ártartó, később 5-el olcsóbb.

A nők éjjeli munkája. A hivatalos lap
mai száma közli a kereskedelmi miniszter
rendeletét, amely szerint minden év június
és július havában, összesen legfeljebb hat
hétig, nőmunkások a selyemgubók fojtásánál
száritásánál és raktározásánál éjjel, vagyis
este tíz órától reggeli öt óráig terjedő időben
is foglalkoztathatók. A rendelet csak a tíz-
zenhat éven felül lévő nőkre vonatkozik.

Szállítások a katonaság számára. A deb-
receni cs. és kir. katonai ezredek szalma,
széna és tűzifa szállítására vonatkozólag a
temesvári VII-ik hadtest pályázatot irt ki.
A hirdetmények a kamaránál megtekint-
hetők.

Hordóhitelesítő hivatalok. A kereskede-
lemügyi m. kir. miniszter 45268/1912. sz. a.
következőleg rendelkezett: A hordójelzői
szolgálat folytonosságához füződő közérdek
szem előtt tartásával az 1874. évi VIII. tör-
vénycikk alapján felállított és hordójelzést
teljesítő hordóhitelesítő hivatalok további
működése tárgyában 1909. évi január hó
7-én 1054. szám. a., illetve mult évi decem-
ber hó 11-én 87236. szám alatt kiadott ren-
deletet hatályát azon törvényhatóságokra,
városokra és községekre nézve, melyeknek
szóbanforgó hivatalaik átalakítására vonat-
kozó határozata bármely okból még végre-
hajtva nincsen, az 1909. évi január hó 7-én
1054. szám alatt kiadott rendelet által meg-
állapított feltételek mellett és korlátok kö-
zött, 1913. évi január hó 1-ig a m. kir. mi-
niszterelnök ural, mint belügyminiszterrel
egyetértőleg meghosszabbítottam.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői
védegyület a következő fizetéseképtelensége-
ket jelenti: Stern és Fuchs Nagyvárád, Eber-
stein Henrik Lugos, Heimann Simon Buda-
pest, Cserhát-utca 9., Weigl József Győr,
Metzl János Nagykikinda, Klein Nanette
Nasic, Einst János Nándorhegy.

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

Eszter és én tudtuk már, hogy mikor az
öreg ur perzsa költők és filozófusok böles
mondásait veszi elő argumentumnak, akkor
nincs más hátra, mint belenyugodni a változ-
hatatlanba. Őt már akkor elhatározásában
megingatni nem lehetett.

Igy történt aztán, hogy délután előállt
a falusi kocsi, lehetőleg tisztára és fényesre
mosva, pucolva és apám legjobb kabátjában
és új pár hajtókezeztüvel a kezén megfogta a
gyeplőszárat.

— Ugorjatok fel kedveseim, mondta büsz-
kén, elevenen, majd megmutatni a tábornok-
nak, hogy nincs mit restelkedni a szomszédai
miatt.

Sajnos, a bukást mindig a büszkeség
előzi meg. A mi jól kihizlalt ponnyaink és
csillogó szerszámunk aznap nem voltak hi-
vatva arra, hogy a tábornokot a magunk
előkelőségéről győzzék.

Amint a kapuhoz értünk és éppen leug-
rottam, hogy kinyissam a kaput, mikor a fi-
gyelmünk egy nagy fehér táblára esett, a
mely az egyik fához volt erősítve oly módon
hogy senki arrajárónak a figyelmét el nem
kerülhette. A tábla fehér alapián, nagy fe-
kete betűk hirdették a következő vendég-
szerető felirást:

Heatherstone tábornok és neje
nem öhajítják
gyarapítani

ismeretségük körét új ismerősökkel.

Néhány percig néma csodálkozással
néztük ezt a hirdetést, majd Eszter és én, a
dolog abszurditásától csiklandozva, nevetés-
be törtünk ki, de az apánk megfordította a
ponnykat és hazahajtott, az aikait harapdálva
és a bosszu szinte pirosra festette az arcát.
Még sohse láttam a jó öreg urat ugy felin-
dulva és biztos vagyok abban, hogy nem a
csekélyes hiúságon esett sérelem, hanem
inkább az bántotta, hogy ez a sértés a földes-
urat, a branksomei gazdát érintette, akit ő
képviselt.

IV. FEJEZET.

Ha az a családi, megmagyarázhatatlan
gőg engem is érintett némileg, az csak muló
felindulás volt, amin épp olyan könnyen át-
estem, mint ahogy jött.

Véletlenül ugy esett, hogy másnap ép-
pen arra vezetett az utam és megálltam egy
percre, hogy megnézzem azt az ominózus
táblát még egyszer. Ott álltam és bámultam
fel rá, tűnődve, hogy mi készítette szomszéd-
dinkat ilyen szokatlan lépésre, mikor hirte-
len észrevettem, hogy egy édes, fehér leány-
arc tekint felém a kerítésen és gvenge, finom
kéz integet felém, hogy közeledjem. Amint
odaértem, megismertem azt a leányt, akit
a minap este a kocsiiban láttam a tábor-
nokkal.

(Folyt. köv.)

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Gre-
nadinok, Batistok, Eponge
:-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitűnőbb háziser a

Hollandi

Gyomorsepppek

Bay öveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Nagy raktár.

Modern gépek.

Gőzcséplőgarnitúrák

magánjáró és nem magánjáró
garnitúrák gyárilag javítottak 4,
6, 8 és 10 HP. Hotherr, Magyar Állam,
Shuttleworth stb.

alig használt gépek,
továbbá magános 4, 6, 8 és 10 HP.
különbéle gyártmányu magánjáró és
huzatos lokomobilok kellemes rész-
letfizetés mellett kaphatók

Friedrich Testvérek

gépgyárában Temesvár.

OCCASIO.

10.000 drb bluz érkezett minden színben és pedig:

Karton bluzok minden színben K	1.—	Karton pongyola minden színben K	4.—
Delin " " " " "	3.—	Batiszt " " " " "	6.—
Voale " " " " "	3.—	Szővet " " " " "	7.—
Batiszt " " " " "	2.—	Elegáns francia toalette ruhák	24.—
Selyem " " " " "	6.—	Zsipon alsó szoknya	2.50
Grenadin " " " " "	7.—	Cloth alsó szoknya 3.70, Moirée	
Giper csipke bluz selyembetéttel	10.—	" " " " " " "	4.—
Zephir bluzok	2.—	Selyem és taft alsó zsipon	8.—
Lüster " " " " "	4.50	5000 drb Lüster köpenyeg min-	
Szővet " japán tennisz	4.50	" " " " " " "	9.—
		Elegáns kosztómök	14.—

Hölgyek önállóan választhatnak mélyen occasio ár mellett. — Szabad választék és megtekintés.
Csakis Rózsa-féle Nagy Áruház, Kistemplombazár.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni

Betöltendő.

Azonnali belépésre keresünk kereskedelmi végzett fiatal irodistát vagy irodistanót, ugyancsak egy straszistát is Nasch József utódai.

Kereskedelmi iskolát végzett urileány gyors és írói irodai alkalmazást keres. Cim a kidóban.

Adás-vétel.

Szőlő termelők figyelmébe! Rézgalic, Kénpor, rézkénpor, bordói por, raffia és juttafonal előnyös árban kapható Deutsch Lajos fő üzletében, Piac-utca 38. Fiók üzlet Piac-utca 72.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehér nemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izsó, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Bocskaykerti fajborok hordószámra, valamint törköly és szoprupalinka nagymennyiségben eladó Poroszlai László termelőtől, Debreczen, Hunyady-utca 3. sz. Értekezhetni eladóval az Alföldi takarékpénztárnál.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Lakás.

Uj szálloda. Merkur szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a. melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlet, egészben vagy részletben is kerestetik. Emerich Arnold.

Kiadó két szoba, előszoba, pincze, konyha. Vár-utca 7. sz

Különfelo.

Magyar-szász gyermekesere. Stephanie Fritsch, született Czekelius lakik Nagyszében, Berg-utca 6. szám alatt, saját legálább egy hold területű gyümölcsös kertjében épült házában. Háza a város legszebb helyén van, kertjéből sétával alkalmas szép rétre jutni. A kert végén saját fürdő kabinja van, közel nyilvános nap- és szabad vizfürdő. A család egyike a legelőkelőbb szász családoknak és semmi kívánni valót nem hagy fenn. Nyárára 21 éves leányát adná cserébe, előszeretettel vidéki földbirtokos családhoz. Utthon még 17 éves leánya és 11 éves fia marad. Bővebbet dr. Medgyesi járásbírónál, Debreczen, Bethlen-u. 17.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya. Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

Elegáns kosztümök utcai és alkalmi toalett a Piltzer-szalomban

Széchenyi-u. 11. sz. alatt készülnék

Tiszta agyagból készült szép piros cserép, fali téglák és legszebb nyersfalazati és kémény-téglák

csak a Karczagi agyagiparnál Karczagon szerezhető be.

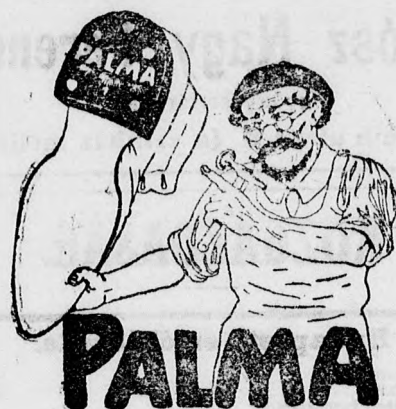
Uj üzlet! Megnyílt! Uj üzlet!

Bluz-, Alj- és Pongyola-Áruház Csapó-u. 18. volt gyógyszerész helyén. Saját varroda az üzletben.

Rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Gyászruhák 5 óra alatt készíttetnek. (Mosó pongyola 5 kor)

A mesterdálnok . . .

Cipóm szép és tökéletes, Benne járni élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

kaucsuk sarok.

A legujabb és legmodernebb ékszerek készülnék

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek. Pontos kiszolgálás.

Uj üzlet! Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy Miklós-utca 1. sz. alatt új fiókküzetet nyitottunk.

Midőn ezt szíves tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivételbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABECZY Első Debreczeni Gőzmű, Vegytisztító és Ruhá-
festő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár: Széchenyi-utca 42. sz. Telefon 323. Flókküzetek: Csapó-u. 30. — Telefon 668. Hatvan-u. 11. — Telefon 578. Miklós-u. 1. — Telefon 11-48. Felvevő telep: Piacz-u. 22. Glück Ede dívatáruháza. — Telefon 602.

Idény előrehaladottsága miatt

leszállított olcsó árak.

Halmágyinál

DEBRECZEN, Piacz-utca, a főpostával szemben.

Lüsterköpenyek, Uti felöltők, Selyempaletók, Aljak, Bluzok, Pongyolák és Ruhák

Costümök minden árban.